

ŞANGHAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ'NÜN 20 YILDÖNÜMÜ:
GÜNCEL BİR DEĞERLENDİRME - AYÜ AVRASYA
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ - 20.09.2021

Albina MURATBEKOVA

Blog No: 51
07.10.2021

Ahmet Yesevi Üniversitesi - Avrasya Araştırma Enstitüsü (Kazakistan)

Haftalık Bülten (20.09.2021-26.09.2021, No: 321)

Albina MURATBEKOVA

17 Eylül 2021de Tacikistan Devlet Başkanı İmamali Rahman başkanlığındaki Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) Devlet Başkanları Konseyinin yıldönümü münasebetiyle düzenlenen zirvesi Duşanbede gerçekleştirildi. Üye devletler olarak Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Özbekistan ve ŞİÖ gözlemci devletleri olarak Belarus ve İranın cumhurbaşkanlarının katıldığı zirveye, Çin, Hindistan, Rusya gibi diğer üye devletler ile gözlemci statüsündeki Moğolistanın başkanları uzaktan katılım sağlamıştır. Türkmenistan Devlet Başkanı Kurbankulu Berdimuhammedov zirveye davetli olarak katılmıştır. Yirminci yıldönümünü geniş çapta kutlama planlamalarına rağmen, Afganistandaki son gelişmeler ve kilit üyelerin yokluğu gündemi değiştirmiştir.

ŞİÖye üye Çin ve Rusya gibi önemli ülkelerin liderlerinin yokluğu, Afganistandaki duruma ortak bir çözüm bulunamamasından kaynaklanan çelişkileri azaltma girişimi olarak yorumlanmıştır. Tacikistan Devlet Başkanı İmamali Rahman, Afganistanın etnik çeşitliliğini görmezden gelmenin ve sert ortaçağ şeriat yasalarını dayatmanın iyi bir şeye yol açmayacağını belirterek, Taliban hükümetine karşı en sert tutumu sergilerken, Rusya, Çin ve Pakistan cumhurbaşkanları ise Talibana karşı daha ılımlı bir yaklaşım sergilemişlerdir. Pakistan Devlet Başkanı İmran Han, Talibanın şerleştirilmemesi gerektiğine inanırken, Putin ve Xi Jinping, Talibanın iktidara yükselişini kansız ve oldubitti olarak

değerlendirmişlerdir. Başkan Putin, ŞİÖ Temas Grubu içinde Taliban hükümetiyle müzakere etmeyi dahi önermiştir. Bölgesel güvenliği korumak için Tacikistan Devlet Başkanı Rahman, Afganistan çevresinde bir güvenlik kuşağı oluşturulması çağrısında bulunmuştur. Rahmanın, Afganistan konusundaki kararlı duruşu, Afganistandaki militan grupları baskı altında tutmak için Pakistanın desteğini kazanma girişimi olarak da algılanmıştır. Uygurların Afganistan militanlarıyla olası bağlantılarından endişe eden Çin ve benzer şekilde kuzeybatı sınır bölgeleriyle ilgili güvenlik korkusu olan Hindistan, militan gruplara baskı yapılması hususunu önemsemektedir.

Makalenin tamamını okumak için tıklayınız

AYÜ Avrasya Araştırma Enstitüsü haftalık bülten sayfası:
https://www.eurasian-research.org/publication_categories/ebulletintr/?lang=tr

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: MURATBEKOVA, Albina. 2026. "ŞANGHAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ'NÜN 20 YILDÖNÜMÜ: GÜNCEL BİR DEĞERLENDİRME - AYÜ AVRASYA ARAŞTIRMA ENSTITÜSÜ - 20.09.2021." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2021 / 51. Ekim 07. Erişim Mayıs 30, 2026.
<https://avim.org.tr/Blog/SANGHAY-ISBIRLIGI-ORGUTU-NUN-20-YILDONUMU-GUNCEL-BIR-DEGERLENDIRME-AYU-AVRASYA-ARASTIRMA-ENSTITUSU-20-09-2021>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır